

ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΕΞΕΤΑΣΗ Ακ. έτους 2019 - 2020
ΦΥΣΙΚΗ Ι

13 Φεβρουαρίου 2020

Να γράψετε και τα ΤΕΣΣΕΡΑ ΙΣΟΔΥΝΑΜΑ θέματα.

Διδάσκοντες: Κ. Φαράκος Καθηγητής ΣΕΜΦΕ, Κ. Κουσουρής, Επ. Καθηγητής ΣΕΜΦΕ. Χρόνος εξέτασης: 2.5 ώρες

Θέμα 1°

Ανελκυστήρας μάζας M βρίσκεται ακίνητος σε ύψος H (το δάπεδό του) από το ισόγειο κτιρίου. Εντός του ανελκυστήρα υπάρχει επιβάτης μάζας m . Τη χρονική στιγμή $t = 0$ ο ανελκυστήρας τίθεται σε λειτουργία και κινείται προς τα κάτω υπό την επίδραση της βαρύτητας g και μίας δύναμης πέδησης αντίθετης της κίνησης με μέτρο $F(s) = bs^2$, όπου b είναι θετική σταθερά (άγνωστη) και s το μήκος της διαδρομής που έχει διανυθεί.

- Να βρείτε τη σταθερά b ώστε ο ανελκυστήρας να σταματήσει ακριβώς στο ισόγειο.
- Για την τιμή του b που βρήκατε στο (α) να εκφράσετε την ταχύτητα του ανελκυστήρα συναρτήσει του ύψους.
- Σε ποιο ύψος η ταχύτητα του ανελκυστήρα είναι μέγιστη και πόση είναι αυτή;
- Να εκφράσετε τη δύναμη που δέχεται ο επιβάτης από το δάπεδο του ανελκυστήρα συναρτήσει του ύψους και να την παραστήσετε γραφικά (θεωρήστε το μη αδρανειακό σύστημα αναφοράς του ανελκυστήρα).

Θέμα 2°

Σώμα μάζας m μπορεί να κινείται κατά μήκος του άξονα x υπό την επίδραση μίας δύναμης $F(x) = -F_0 \left(\frac{x}{a} - \frac{x^2}{a^2} \right)$, όπου F_0 και

a είναι θετικές σταθερές με διαστάσεις δύναμης και μήκους, αντίστοιχα.

- Εξηγήστε γιατί η δύναμη αυτή είναι διατηρητική και βρείτε την συνάρτηση της δυναμικής ενέργειας $U(x)$.
- Κάντε το διάγραμμα της δυναμικής ενέργειας, βρείτε τα σημεία ισορροπίας και χαρακτηρίστε τα.
- Αν το σώμα βρίσκεται αρχικά ακίνητο στη θέση $x = 0$, πόση ταχύτητα πρέπει να του δώσουμε ώστε να διαφύγει στο άπειρο προς την θετική πλευρά του άξονα x ;

Θέμα 3°

Ομογενής, λεπτή ράβδος AB , μήκους L και μάζας M είναι στερεωμένη κατακόρυφα με άρθρωση χωρίς τριβές στο σημείο A . Ξαφνικά, ένα μικρό κομμάτι πλαστελίνης, μάζας m , που κινείται με οριζόντια ταχύτητα v_0 , κολλάει στο άκρο B της ράβδου και την εκτρέπει.

(α) Να βρείτε τη θέση του κέντρου μάζας του συστήματος "ράβδος-πλαστελίνη" και την ροπή αδράνειας αυτού ως προς τον άξονα που διέρχεται από το A και είναι κάθετος στη ράβδο. Δίνεται η ροπή αδράνειας της ράβδου ως προς άξονα που είναι

κάθετος σε αυτή και διέρχεται από το κέντρο μάζας της: $I = \frac{1}{12} ML^2$.

- Να βρείτε τη γωνιακή ταχύτητα ω_0 του συστήματος αμέσως μετά την κρούση.
- Να βρείτε τη γωνιακή ταχύτητα του συστήματος συναρτήσει της γωνίας θ που σχηματίζει η ράβδος με την κατακόρυφο.
- Να βρείτε τη δύναμη που ασκείται από τη ράβδο στην πλαστελίνη συναρτήσει της γωνίας θ .

Θέμα 4°

Δύο υποθετικά στοιχειώδη σωματίδια, μάζας $m = 120 \text{ MeV}/c^2$, κινούνται στο σύστημα αναφοράς του εργαστηρίου με ταχύτητες $\vec{v}_1 = 0.8c\hat{x}$ και $\vec{v}_2 = -0.6c\hat{x}$. Κατά την κρούση τους παράγεται νέο σωματίδιο, μάζας M .

- Να βρείτε την ταχύτητα του δεύτερου σωματιδίου στο σύστημα αναφοράς του πρώτου.
- Να υπολογίσετε την ορμή, την κινητική ενέργεια και την ολική ενέργεια των σωματιδίων πριν την κρούση στο σύστημα αναφοράς του εργαστηρίου.
- Να βρείτε την ορμή, την ταχύτητα και τη μάζα του παραγόμενου σωματιδίου στο σύστημα αναφοράς του εργαστηρίου.

Δίνονται:

$$\gamma = \frac{1}{\sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}}, \quad v'_x = \frac{v_x - v}{1 - \frac{v v_x}{c^2}}, \quad v'_y = \frac{v_y}{\gamma \left(1 - \frac{v v_x}{c^2} \right)}, \quad v'_z = \frac{v_z}{\gamma \left(1 - \frac{v v_x}{c^2} \right)}, \quad E = \gamma m c^2 = \sqrt{m^2 c^4 + p^2 c^2}, \quad \vec{p} = \gamma m \vec{v}, \quad K = E - m c^2$$